

॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ योदत्वा श्लाघतेयश्चासृयेत्यर्थानि नो लिप्सितीति गतिज्ञात्वा पितृस्तुतिमात्रेणैव संभावयति न त्वर्थेन यश्च ब्राह्मणेनार्थितः श्रद्धाक्षमापूर्वकमेदमपि ददाति अकर्तव्यमपि करोति तेन
नरोत्तरं श्रेष्ठाः तत्राप्यंत्योनारदादिपिश्रेष्ठ इति दातुं गुणदोषविधानपरोयमध्यायः ॥ २७ ॥ इत्यारण्यके पर्वणि नैलंकंठीये भारतभावे दीपे अष्टनवत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १९८ ॥ ॥ २७ ॥ ॥ २८ ॥

सत्युद्दीक्षमाणः पुत्रमपश्यदग्रेतिष्ठतं देवकुमारमिव पुण्यगंधान्वितमलंकृतं सर्वतमर्थं विधाय ब्राह्मणोत्तरधीयत ॥ २४ ॥ तस्य राजर्षी विधातते नैव वेषेण परी
क्षार्थमागत इति ॥ तस्मिन्नंतर्हिते अमात्या राजानमूचुः ॥ किंप्रेप्सुना भवता इदमेवं जानता कृतमिति ॥ २५ ॥ शिविरुवाच नैवाहमेतद्यशसे ददानि न चार्थ
हेतोर्न च भोगतृणया ॥ पापैरनासे वितण्मार्ग इत्येवमेतत्सकलं करोमि ॥ २६ ॥ सद्भिः सदाध्यासितं तु प्रशस्तं तस्मात्प्रशस्तं श्रयते मतिर्मे ॥ एतन्महाभाग्यवर्
शिवेस्तु तस्मादहं वेदयथा वेदेतत् ॥ २७ ॥ इति श्रीमहाभारते आरण्यके पर्वणि मार्कण्डेय समाख्या पर्वणि राजन्य महाभाग्ये शिविचरिते अष्टनवत्यधिकशतत
मोऽध्यायः ॥ १९८ ॥ ॥ २८ ॥ वैशंपायन उवाच मार्कण्डेय मृषयः पांडवाः पर्यृच्छन्स्ति कश्चिद्रवतश्चिरजाततर इति ॥ १ ॥ सता
नुवाचास्ति खलुरार्जिषिर्द्रुघ्नो नाम क्षीणपुण्यस्त्रिदिवा स्रच्युतः कीर्तिर्मे व्युच्छिन्नेति समामुपातिष्ठदथ प्रत्यभिजानाति मां भवानिति ॥ २ ॥ तमहमब्रुवं कार्यं चे
ष्टाकुलत्वान्न वयं वासायनिका ग्रामैकरात्रवासिनो न प्रत्यभिजानीमोप्यात्मनो र्थानामनुष्ठानं शरीरोपतापेनात्मनः समारभामो र्थानामनुष्ठानं ॥ ३ ॥ अ
स्ति खलु हिमवति प्रावारकर्णो नामो लूकः प्रतिवसति ॥ समस्तश्चिरजातो भवंतं यद्विजानीयादितः प्रकृष्टे चाध्वनि हिमवांस्तत्रासौ प्रतिवसतीति ॥ ४ ॥ ततः स
मामश्वो भूत्वा तत्रावहद्यत्र बभूवो लूकः ॥ अथैनं सराजापप्रच्छ प्रतिजानाति मां भवानिति ॥ ५ ॥ समुहूर्तमिव ध्यात्वा ब्रवीदेनं नाभिजानाति भवंतमिति स ए
व मुक्त इन्द्रघुघ्नः पुनस्तमुलूकमब्रवीद्राजर्षिः ॥ ६ ॥ अथास्ति कश्चिद्रवतः सकाशाच्चिरजात इति स एव मुक्तो ब्रवीदस्ति खल्विन्द्रघुघ्ननाम सरस्तस्मिन्नाडीजंघो
नामवकः प्रतिवसति सोऽस्मत्तश्चिरजाततरस्तं पृच्छेति तत इन्द्रघुघ्नो मां चो लूकमादाय तत्सरोऽगच्छद्यत्रासौ नाडीजंघोनामवको बभूव ॥ ७ ॥

मार्कण्डेय मृषय इति यावत्कीर्तिस्तावत्त्वर्गेतिष्ठति तुल्यन्यायत्वाथावदकीर्तिस्तावन्मकेप्यतः कीर्त्यकीर्त्योर्नाशे कर्मणुरूपं ब्राह्मणादि शरीरीनीचयोर्निवाउभावपि भूमौ प्रामुत इत्यध्यायतात्पर्यं ॥ १ ॥ प्रत्यभिजा
नातिपरिचिनोति ॥ २ ॥ कार्यपुण्यं तदर्थं श्रेष्ठा जपादयस्ताभिराकुलत्वात् वासायनिकाः वासोविटागारं देवअयनं वासायनं तत्र भवाः ग्रामैकरात्रवासिनस्तीर्थाटनशीलाः शरीरोपतापेन कृद्धोपवासादिजन्यना
देहतापेन अतो न वयमतीतानागतविदः स्म इति भावः ॥ ३ ॥ खलु प्रसिद्धः ॥ ४ ॥ सः इन्द्रघुघ्नोऽश्वो भूत्वा मामवहत् ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥